

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาในระดับสูง ซึ่งรัฐต้องลงทุนในการจัดการศึกษา ระดับนี้เป็นจำนวนเงินมากมายในแต่ละปี และค่าใช้จ่ายดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี จาก เอกสารงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานงบประมาณ ปรากฏว่างบประมาณรายจ่ายที่รัฐจัดสรรให้- สภาบันอุดมศึกษาทุกแห่งระหว่างปีการศึกษา 2520- 2524 เป็นจำนวนเงินถึง 1,899.8¹ , 2,096.8² , 2,426.3³ , 3,104.0⁴ และ 3,771.6⁵ ล้านบาท ตามลำดับ แต่ถึงแม้ว่ารัฐ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในระดับนี้สูงเพียงใดก็ตาม รัฐก็ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาใน ระดับนี้ต่อไป ดังที่ รัชลรัศ ณะพรพันธ์ ได้กล่าวว่า

¹ สำนักงานงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2520 (กรุงเทพฯ : สำนักงานงบประมาณ, 2519), หน้า 27.

² สำนักงานงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2521 (กรุงเทพฯ : สำนักงานงบประมาณ, 2520), หน้า 29.

³ สำนักงานงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2522 (กรุงเทพฯ : สำนักงานงบประมาณ, 2521), หน้า 39.

⁴ สำนักงานงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2523 (กรุงเทพฯ : สำนักงานงบประมาณ, 2522), หน้า 34.

⁵ สำนักงานงบประมาณ, งบประมาณโดยสังเขป ประจำปีงบประมาณ 2524 (กรุงเทพฯ : สำนักงานงบประมาณ, 2523), หน้า 32.

การอุดมศึกษา เป็นการศึกษาระดับที่ช่วยผลิตชนชั้นที่เชื่อได้ว่า จะเป็นชนชั้นสูงของชาติ (elite) ในอนาคต โดยที่การลงทุนด้านนี้เป็นการลงทุนที่ต้องอาศัยรายจ่ายเป็นจำนวนมหาศาล หากเอกชนไม่มีสิ่งล่อใจให้ลงทุนในกิจการประเภทนี้ รัฐก็ควรริเริ่มบุกเบิกโดยถือว่า นี่เป็นการลงทุนเพื่อสร้างความเป็นผู้นำ ... (และอีกประการหนึ่ง) ... การที่ชาติบ้านเมืองจะเจริญรุดหน้าได้นั้น ความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีย่อมมีส่วนช่วยกระตุ้นอยู่ไม่น้อย¹

สำหรับการศึกษาว่า ได้มีการนำเงินที่ได้รับการจัดสรรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้น ในแง่ของการศึกษาแล้ว การจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ จะหมายถึง การจัดการศึกษาที่ใช้งบประมาณน้อยที่สุดแต่ให้ได้จำนวนผู้สำเร็จการศึกษามากที่สุด การประเมินประสิทธิภาพของการศึกษาเท่าที่ผ่านมา ได้ทำการประเมินโดยวิเคราะห์จากอัตราส่วนระหว่างระยะเวลาที่ควรใช้ศึกษากับระยะเวลาที่ใช้ศึกษาจริงของผู้เรียน เช่น การวิจัยของลูซ่าดา เวลาตี² ได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของการศึกษาภาคบังคับในอำเภอธัญบุรี และสุนิดา ไชยพันธ์³ ได้ติดตามผลการศึกษาของผู้รับทุนรัฐบาลไทย เป็นต้น อีกวิธีการหนึ่งที่ทบวงมหาวิทยาลัย⁴ ingsรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยตรง ได้ทำการประเมินประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

¹ รั้งสรรค์ ณะพรพันธ์, "บุคลากร สถาบันวิจัยและพัฒนา" สังคมศาสตร์ - ปรัชญา ปีที่ 8 ฉบับที่ 4 (มีนาคม-พฤษภาคม 2514) หน้า 58-76.

² ลูซ่าดา เวลาตี, "ประสิทธิภาพการศึกษาภาคบังคับในอำเภอธัญบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521)

³ สุนิดา ไชยพันธ์, "การติดตามผลการศึกษาของผู้รับทุนรัฐบาลไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520)

⁴ ทบวงมหาวิทยาลัย กองวิชาการ, รายงานสรุปผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ปีการศึกษา 2507-2517 (กรุงเทพฯ : กองวิชาการ ทบวงมหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 3-4.

ของมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ระหว่างปีการศึกษา 2507-2517 นั้น ได้ประเมินจากอัตราส่วน ระหว่างต้นทุนค่าใช้จ่ายในอุดมคติต่อหัวในการผลิตบัณฑิต ต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายจริงต่อหัวในการผลิต บัณฑิต แต่การวิเคราะห์ดังกล่าวนี้ยังขาดข้อมูลด้านค่าใช้จ่ายต่อหัวในการผลิตบัณฑิตของมหาวิท ยาลัยต่าง ๆ ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้ทำการวิเคราะห์โดยถือว่าค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิต- นักศึกษาทุกคนเท่ากันหมด การวิจัยที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาประสิทธิภาพของการผลิตบัณฑิต โดย นำเอาค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิต ซึ่งคำนวณจากค่าใช้จ่ายที่ได้รับมาประกอบการวิเคราะห์ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการผู้หนึ่งของกองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และงานที่ทำ เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านงบประมาณของมหาวิทยาลัย ประกอบกับมีข้อมูลนิสิตที่จัดอยู่ในสาขาสังคม- ค่าสตร์เพียงพอที่จะวิเคราะห์ได้ จึงได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตสาขาสังคมค่าสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของการผลิตบัณฑิตทั้ง 2 วิธี คือ วิธีที่วิเคราะห์โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนเท่ากันหมด กับวิธีที่วิเคราะห์โดยคิด ค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนจากรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐในแต่ละปี แล้วทำ การเปรียบเทียบค่าอัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตที่ได้จากการคำนวณทั้งสองวิธีนี้ว่า มีความ แตกต่างกันหรือไม่ เพียงใด ซึ่งคาดว่าผลการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการพัฒนา- เทคนิควิธีการประเมินประสิทธิภาพของการผลิตบัณฑิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตสาขาสังคมค่าสตร์ ของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาอัตราร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลาของหลักสูตร หลัง กำหนดเวลา และออกกลางคันก่อนสำเร็จการศึกษา
2. วิเคราะห์ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละคณะ
3. วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต (Cost per Student Head) ในแต่ละคณะ ทั้ง ค่าตัวเงินการและค่าลงทุน
4. ศึกษาอัตราส่วนประสิทธิภาพและอัตราส่วนความสูญเสียเปล่าในการผลิตบัณฑิตซึ่งวิเคราะห์ โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนเท่ากันหมด กับที่วิเคราะห์โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัว

ในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนจากค่าใช้จ่ายที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐในแต่ละปี

5. เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องสูญเสียไปในการผลิตบัณฑิตแต่ละรุ่น จากการที่นิสิตสำเร็จการศึกษาช้ากว่าเวลาที่กำหนดและจากการที่นิสิตออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน

สัมมัตฐานของการวิจัย

โดยเหตุที่ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตเป็นตัวแปรตัวหนึ่งในการคำนวณค่าอัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต เมื่อค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตนี้มีค่าเปลี่ยนแปลงไป อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตที่คำนวณได้ก็หน้าจะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปด้วย ประกอบกับนิสิตที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่างก็ผ่านการสอบคัดเลือกมาแล้วเป็นอย่างดี น่าจะเรียนได้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้วิจัยจึงตั้งสัมมัตฐานของการวิจัย ดังนี้

1. ในระดับปริญญาตรี อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตที่วิเคราะห์โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนเท่ากันหมด จะแตกต่างจากอัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตที่วิเคราะห์ โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนตามค่าใช้จ่ายที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐในแต่ละปี
2. ในระดับปริญญาโท อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตที่วิเคราะห์ โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนเท่ากันหมด จะแตกต่างจากอัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตที่วิเคราะห์โดยคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวในแต่ละชั้นของนิสิตทุกคนตามค่าใช้จ่ายที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐในแต่ละปี
3. อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตมีค่าไม่แตกต่างจาก 1
4. อัตราส่วนความสูญเสียเปล่าในการผลิตบัณฑิตมีค่าไม่แตกต่างจาก 0

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้ทำการศึกษาเฉพาะการผลิตบัณฑิตของคณะ ซึ่งจัดอยู่ในสาขาสังคมศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย 6 คณะ คือ คณะนิเทศศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์ ทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท

2. ศึกษาเฉพาะนิสิตที่เข้าในปีการศึกษา 2513-2517. รวม 5 รุ่น โดยในระดับปริญญาตรีศึกษาเฉพาะนิสิตที่เข้าศึกษาในภาคปกติหลักสูตร 4 ปี ไม่รวมภาคสมัครย ส่วนในระดับปริญญาโทศึกษาเฉพาะนิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตร 2 ปี โดยไม่เคยผ่านการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงมาก่อน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. เนื่องจากปีงบประมาณแผ่นดินคาบเกี่ยวกับปีการศึกษา ในทางปฏิบัติ พออนุโลมได้ว่า ปีการศึกษาทับปีงบประมาณแผ่นดินมีช่วงเวลาใกล้เคียงกัน การวิจัยนี้จึงถือว่าเงินงบประมาณแผ่นดินในปี 2513-2524 เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของปีการศึกษา 2513-2524

2. ในการคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวของแผนงานบริหารทั่วไป แผนงานวิจัย และแผนงานเสริมการศึกษาและวิจัยนั้น ถือว่านิสิตระดับปริญญาตรีและปริญญาโทมีค่าใช้จ่ายเท่ากัน

3. ในการคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวสำหรับนิสิตระดับปริญญาโท ใช้เกณฑ์จากมติของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการศึกษาและร่างโครงการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ครั้งที่ 5/2518) ซึ่งให้คิดค่าใช้จ่ายต่อหัว สำหรับนิสิตระดับสูงกว่าปริญญาตรีของคณะในสาขาสังคมศาสตร์เป็น 1.5 เท่าของค่าใช้จ่ายต่อหัวระดับปริญญาตรีในแต่ละคณะวิชานั้น ๆ

4. เนื่องจากการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินในแต่ละปี ทางคณะสามารถที่จะขอคืนเงินไว้เบิกเหลือในปี หากใช้เงินไม่ทันในปีงบประมาณนั้น ๆ ได้ ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงถือว่า งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจากเงินงบประมาณแผ่นดิน คือ ค่าใช้จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

5. ด้วยเหตุที่ว่า ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตที่คำนวณได้เป็นค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อปี ดังนั้น ในกรณีที่นิสิตสำเร็จการศึกษาหรือออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันตอนต้นหรือกลางปี จะถือว่านิสิตสำเร็จหรือออกจากมหาวิทยาลัยในปลายปีการศึกษา

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบสำรวจจากเอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลแบบทุติยภูมิ

(Secondary Sources) ข้อมูลที่ได้จากตลาดเคลื่อนบ้าง แต่อย่างไรก็ตาม การบันทึกข้อมูลดังกล่าวก็เป็นการบันทึกตามหน้าที่ราชการซึ่งต้องทำให้ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด ดังนั้น ความคลาดเคลื่อนดังกล่าวคงจะมีน้อยมาก

2. หมวดค่าครุภัณฑ์ และ หมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ในการวิจัยนี้คิดเฉพาะเท่าที่ปรากฏในงบประมาณ 2513-2524 โดยไม่ได้คิดหักค่าเสื่อมราคาของครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เพราะยังไม่มีข้อมูลด้านนี้

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. รุ่น (Cohort) หมายถึงกลุ่มของนิสิตที่เข้าศึกษาาร่วมกันในปีที่ 1 ของแต่ละปีการศึกษา เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 รุ่นปีการศึกษา 2513 หมายถึง นิสิตทุกคนที่เข้าศึกษาในชั้นปีที่ 1 ในปีการศึกษา 2513
2. คณะในสาขาสังคมศาสตร์ หมายถึง คณะต่าง ๆ ในสาขาสังคมศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย 6 คณะ ได้แก่ คณะนิเทศศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และคณะนิติศาสตร์
3. เงินงบประมาณแผ่นดิน หมายถึง เงินที่มหาวิทยาลัยได้รับจัดสรรจากรัฐบาลเป็นประจำทุกปี และให้จ่ายได้ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีอนุญาตให้จ่ายได้ หรือตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลัง
4. ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิต (Cost per Student Head) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่มหาวิทยาลัยจ่ายเพื่อการศึกษาแก่นิสิต 1 คนต่อปี ค่าใช้จ่ายต่อหัวนิสิตประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายดำเนินการต่อหัวนิสิต (Recurring Cost per Student Head) และค่าใช้จ่ายลงทุนต่อหัวนิสิต (Capital Cost per Student Head)
5. ค่าใช้จ่ายดำเนินการ (Recurring Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้
 - 5.1 เงินเดือน หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรร เพื่อจ่ายให้แก่ข้าราชการทุกประเภทเป็นรายเดือน โดยมีอัตรากำหนดไว้แน่นอนในปีที่จ่ายเงินเดือนประจำ ที่กรมบัญชี-

กลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว และรวมตลอดถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะเงินเดือน และเงินเพิ่มขึ้น ๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน

5.2 ค่าจ้างประจำ หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรเพื่อจ่ายให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ โดยมีอัตราที่กำหนดไว้แน่นอนในบัญชีถือจ่ายค่าจ้างประจำ ที่กรมบัญชีกลางได้ตรวจสอบยืนยันว่าถูกต้องแล้ว และรวมตลอดถึงเงินที่กระทรวงการคลังกำหนดให้จ่ายในลักษณะค่าจ้างประจำ และเงินเพิ่มขึ้น ๆ ที่จ่ายควบกับค่าจ้างประจำ

5.3 ค่าจ้างชั่วคราว หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรเพื่อจ่ายเป็นค่าจ้างสำหรับการทำงานปกติเป็นการชั่วคราว

5.4 ค่าตอบแทน หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรเพื่อจ่ายตอบแทนให้แก่ผู้ปฏิบัติงานให้แก่ทางราชการ เช่น ค่าตอบแทนนอกเวลา ค่ารางวัลกรรมการคุมสอบ ค่าเบี้ยประชุม เป็นต้น

5.5 ค่าใช้จ่าย หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรและใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการใด ๆ เช่น การรับรองและพิธีการ การปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายอื่น รวมทั้งเงินที่ได้รับจัดสรรและใช้จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ และค่าไปรษณีย์โทรเลข

5.6 ค่าวัสดุ หมายถึง รายจ่ายเพื่อซื้อสิ่งของ ซึ่งโดยสภาพย่อมสิ้นเปลือง เปลี่ยน หรือสลายตัวในระยะเวลาอันสั้น รวมทั้งสิ่งของที่ซื้อมาเพื่อการบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมทรัพย์สินอื่น ๆ และวัสดุซึ่งมีอายุใช้ยืนนาน แต่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 1,000 บาท

5.7 เงินอุดหนุน หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรเพื่อจ่ายช่วยเหลือ หรือจ่ายเป็นค่าบำรุงแก่องค์กร เอกชน นิติบุคคล หรือเพื่อกิจการอันเป็นประโยชน์แก่ชุมชน

5.8 รายจ่ายอื่น ๆ หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรเพื่อใช้จ่ายในรายการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายหมวดหนึ่งหมวดใด

6. ค่าใช้จ่ายลงทุน (Capital Cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายดังต่อไปนี้

6.1 ค่าครุภัณฑ์ หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรร เพื่อจ่ายสำหรับซื้อหรือแลกเปลี่ยนสิ่งของ ซึ่งตามปกติมีลักษณะคงทนถาวร มีอายุการใช้งานยืนนานและมีมูลค่าเกินกว่า

1,000 บาทขึ้นไป รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการประกอบ ผลิต แปรรูป หรือ ต่อเติมสิ่งของดังกล่าวในวรรคแรก ตลอดจนค่าใช้จ่ายในอันที่จะทำให้สิ่งของดังกล่าวนั้นอยู่ใน สภาพและสถานที่ที่จะใช้งานได้ เช่น ค่าขนส่ง ค่าภาษี ค่าประกันภัย เป็นต้น

6.2. ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมายถึง เงินที่ได้รับจัดสรรและใช้จ่ายเพื่อให้ได้ มาซึ่งที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างรวมทั้งสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอยู่ติดกับที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากการปรับปรุงที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง ซึ่งมิใช่เป็นการซ่อมแซมตามปกติ

7. ระยะเวลาที่กำหนด หมายถึง ระยะเวลาการศึกษาซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตร - ของมหาวิทยาลัย โดยระดับปริญญาตรีกำหนด 4 ปี แต่ไม่เกิน 8 ปี และระดับปริญญาโทกำหนด 2 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี

8. ค่าใช้จ่ายสำหรับแผนงานผลิตบัณฑิต 6 คณะ หมายถึง ค่าใช้จ่ายเพื่อการเรียน การสอนของ 6 คณะในสาขาสังคมศาสตร์

9. ค่าใช้จ่ายสำหรับแผนงานบริหารทั่วไป หมายถึง ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารงาน ของสำนักงานอธิการบดี

10. ค่าใช้จ่ายสำหรับแผนงานวิจัย หมายถึง ค่าใช้จ่ายของสถาบันวิจัยทั้ง 5 สถาบัน ได้แก่ สถาบันประชากรศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ สถาบันวิจัย สภาวะแวดล้อม และสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเลฯ (เกาะสีชัง)

11. ค่าใช้จ่ายสำหรับแผนงานเสริมการศึกษาและวิจัย หมายถึง ค่าใช้จ่ายของ - สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ และสถาบันวิทยบริการ

12. ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต (Production Efficiency of Graduates) หมายถึง ผลสำเร็จของการผลิตบัณฑิต ซึ่งพิจารณาจากอัตราส่วนระหว่างต้นทุนค่าใช้จ่ายในอุดมคติ ต่อหัว ในการผลิตบัณฑิต (Ideal Cost per Head of Graduate หรือ Minimum Cost per Head of Graduate) ต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายจริงต่อหัวในการผลิตบัณฑิต (Real Cost per Head of Graduate) หากนิสิตที่เข้าศึกษาในรุ่นใดรุ่นหนึ่งสามารถเรียนได้สำเร็จภายในเวลา

ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทุกคน ต้นทุนค่าใช้จ่ายในอุดมคติต่อหัวในการผลิตบัณฑิต จะมีค่าเท่ากับต้นทุนค่าใช้จ่ายจริงต่อหัวในการผลิตบัณฑิต อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตจะมีค่าเป็น 1 ซึ่งแสดงว่า การผลิตบัณฑิตในรุ่นนั้นประสบผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ไม่มีความสูญเสียเปล่าเกิดขึ้น แต่ถ้ามีผลผลิตในรุ่นนั้นเรียนสำเร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด หรือออกกลางคันก่อนที่จะเรียนสำเร็จ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในอุดมคติต่อหัวในการผลิตบัณฑิต จะมีค่าน้อยกว่าต้นทุนค่าใช้จ่ายจริงต่อหัวในการผลิตบัณฑิต อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิตก็จะมีค่าต่ำกว่า 1 ด้วย แสดงว่า การผลิตบัณฑิตในรุ่นนั้นไม่ประสบผลสำเร็จอย่างสมบูรณ์ คือ มีความสูญเสียเปล่าเกิดขึ้น

13. ความสูญเสียเปล่าในการผลิตบัณฑิต (Production Wastage of Graduates)

หมายถึง ความสูญเสียเปล่าที่เกิดขึ้นจากการที่มีผลผลิตเรียนสำเร็จช้ากว่าเวลาที่กำหนด และออกกลางคันก่อนที่จะเรียนสำเร็จ ซึ่งมีลักษณะตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต โดยคำนวณได้จาก

1- อัตราส่วนประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย